TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HẠ LONG** TỈNH QUẢNG NINH	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 09/2023/QĐST-VDS	*Hạ Long, ngày 29 tháng 8 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: "Tuyên bố một người là đã chết"

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: bà Phạm Ngọc An

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Văn Cảnh

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long tham gia phiên họp: ông Trần Mạnh Tiến, Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2023/TLST-VDS ngày 06 tháng 4 năm 2023, về việc "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 10/2023/QĐST- DS ngày 21 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: anh Lê Thành H, sinh năm 1980; nơi cư trú: tổ 1, khu 1B, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh. Có mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: chị Lê Thị K, sinh năm 1986; nơi thường trú: tổ 1, khu 1B, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh; chỗ ở: số nhà 89, phố 3, ấp 3, xã P, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Phạm Thị Hạt, sinh năm 1956; nơi cư trú cuối cùng: tổ 1, khu 1B, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh và ông Lê Đức C (đã chết ngày 20/5/2017) có 02 con chung là Lê Thành H, sinh năm 1980 và Lê Thị K, sinh năm 1986. Sau khi ông C chết được vài ngày thì bà H đã bỏ nhà đi từ đó cho đến nay không có tin tức gì.

Quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, anh Lê Thành H giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là đã chết.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: chị Lê Thị K đồng ý với yêu cầu của anh H về việc đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là đã chết.

Các tài liệu chứng cứ đương sự đã nộp: Đơn xin xác nhận (01 bản chính); trích lục khai tử (01 bản); Căn cước công dân của Lê Thành H, Lê Thị K (bản sao); Giấy khai sinh của Lê Thành H, Lê Thị K (bản sao).

Các tài liệu chứng cứ do Tòa án thu thập: Báo Lao động (03 số), Hóa đơn giá trị gia tăng số 00000394 của Đài tiếng nói Việt Nam, Hóa đơn giá trị gia

tăng số 00000253 của Trung Tâm truyền thông tỉnh Quảng Ninh; Đăng trên cổng thông tin của Tòa án; Biên bản xác minh tại tổ 1, khu 1B, phường Hồng Hải, thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết việc dân sự và việc giải quyết việc dân sự:

* Về tố tụng:

- Về việc chấp hành tố tụng của những người tiến hành tố tụng:

Đối với Thẩm phán: việc thụ lý, giải quyết việc dân sự đảm bảo đúng quy định tại Điều 48, 361, 384, 385 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Đối với Thư ký được phân công đã thực hiện đúng quy định tại Điều 51 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc chấp hành tố tụng của những người tham gia tố tụng: người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

* Về nội dung: căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, nhận thấy: bà Phạm Thị H đã biệt tích 05 năm liền trở lên (cuối tháng 5 năm 2017 đến nay); gia đình và Tòa án đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định của pháp luật về tố dụng dân sự nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc bà Phạm Thị H còn sống. Nên có căn cứ chấp nhận yêu cầu của anh Lê Thành H.

Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long căn cứ Điều 68, 71 Bộ luật Dân sự; Điều 388, 392 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của anh Lê Thành Hữu về việc tuyên bố bà Phạm Thị H đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người là đã chết thuộc trường hợp quy định tại khoản 4 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết có nơi cư trú cuối cùng tại tổ 1, khu 1B, phường Hồng Hải, thành phố Hạ Long, nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về người có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H đã chết: anh Lê Thành H là con của bà Phạm Thị H (thể hiện tại Giấy khai sinh của anh Hữu). Như vậy, anh H là người có quyền yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự yêu cầu tuyên bố bà Phạm Thị H là đã chết theo quy định tại khoản 1 Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Nội dung yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Bà Phạm Thị H bỏ đi khỏi địa phương từ cuối tháng 5 năm 2017 đến nay không có tin tức gì, mặc dù gia đình cũng đã thực hiện tìm kiếm bà H ở nhiều nơi nhưng không có kết quả.

Tại Đơn xin xác nhận ngày 30/3/2023, tại Công an phường Hồng Hải, thành phố Hạ Long thể hiện nội dung: *"...Bà Phạm Thị H, sinh năm 1956 đã vắng mặt tại địa phương từ năm 2017 đến nay..."*

Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long xác minh, kết quả cụ thể như sau: Biên bản xác minh vào ngày 21/8/2023, tại tổ 1, khu 1B, phường Hạ Long, thành phố Hạ Long: *"...Bà Phạm Thị H có chồng là ông Lê Đức C (chết ngày 20/5/2017) sinh sống ở tại tổ 1, khu 1B, phường Hồng Hải, thành phố Hạ Long. Sau khi ông C chết được vài ngày, cuối tháng 5 năm 2017 bà H đã bỏ nhà đi đến nay không có tin tức xác thực về việc bà H còn sống hay đã chết..."*

Tòa án nhân dân thành phố Hạ Long đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 06/2023/QĐ-TA ngày 17/4/2023 và đã đăng thông báo tìm kiếm bà H trên Báo lao động (03 số liên tiếp các ngày 19, 20, 21/4/2023), phát VOV2 Đài tiếng nói Việt Nam vào 17 giờ 30 phút các ngày 26, 27, 28/4/2023; đăng Thông báo tìm kiếm bà Phạm Thị H trên Cổng thông tin điện tử của Trung Tâm truyền thông tỉnh Quảng Ninh; Đăng trên cổng thông tin của Tòa án. Hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên (ngày 19/4//2023), đến nay vẫn không có tin tức gì của bà Phạm Thị H.

Theo quy định tại điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015, thì Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp: *"Biệt tích 5 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này".*

Khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự quy định: *" ...Nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng; nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng"* .

Bà Phạm Thị H được xác định vắng mặt tại địa phương từ cuối tháng 5 năm 2017 (không xác định được ngày có tin tức cuối cùng. Như vậy, căn cứ quy định nêu trên thì ngày chết của bà H được xác định là ngày 01/6/2022

Nên việc anh Lê Thành H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là đã chết là có căn cứ, nên cần chấp nhận.

[4] Về lệ phí: căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, thì anh Lê Thành H phải có nghĩa vụ chịu lệ phí dân sự sơ thẩm.

[5] Về quyền kháng cáo: các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định của pháp luật.

[6] Về quyền kháng nghị: Viện kiểm sát có quyền kháng nghị Quyết định theo quy định của pháp luật.

[7] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long là có căn cứ, nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Về áp dụng pháp luật: căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 370, 371, 372, 391, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 68; điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của anh Lê Thành H về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết:

Tuyên bố bà Phạm Thị H, sinh năm 1956, nơi cư trú cuối cùng: tổ 1, khu 1B, phường H, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh đã chết, kể từ ngày 01/6/2022.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: anh Lê Thành H phải chịu 300.000đ tiền lệ phí dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) theo biên lai số 0001561 ngày 06/4/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Hạ Long.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hạ Long có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận**:*
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- VKSND Tp Hạ Long;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- UBND p Hồng Hải, tp Hạ Long;
- Chi cục Thi hành án DS;
- Lưu;

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Phạm Ngọc An